

Jannat onalar oyog`i ostida, matonat o`zbek ayoli bag`rida

ЖАННАТ ОНАЛАР ОЁГИ ОСТИДА, МАТОНАТ ЎЗБЕК АЁЛИ БАГРИДА

Азамат ЗИЁ,

тариҳ фанлари доктори,
профессор

Илк қадамларини ёввойиларча турмуш
кечириш билан бошлиган кишилик
жамияти бу тор дунёда яшаб қолиш
учун нималар қилмаган дейсиз. Вақт

Мана шундай улкан, ақрға сиғмас йўқотиш, беҳуда
харажатларга қарамай, инсоният уруш фалсафасидан
бутунлай кутуполмаган. Бу ҳам етмагандек, урушга
аталиб афсоналар, достонлар битилган, илмий, бади-
й ва санъат асарлари яратилгандар. Урушдан яхшилик
қидирадиган таълимотлар ҳам бор. Бироқ уруш доимо
фокижа эканини уқтирувчи қараш барибир устундир.

Ушбу мақолани ёзишда инсоният тарихидаги турли
уруш-талашлар билан боғлиқ воқеалар ва уларнинг
кейинчалик тарихчилар, адабиёт ва санъат аҳли томо-
нидан ёритилишини эзлаганча эслаб кўрдик. Ёндашув-
ларнинг ҳар қандай бор, бироқ уруш ва она мавзуси
ярқ эттанини тополмадик. Светлана Алексиевичнинг
Нобель мукофатига лойик кўрилган асари ҳам урушда
қатнашган жангари аёлларга бағишиланган.

Энди мана бу хужжатли далилга қаранг: 1945 йил
охирларида СССР аҳолиси орасида 20 дан 29 ёшгача
бўлган хотин-қизлар сони худди шу ёшдаги эркаклар-
дан икки марта кўп бўлган. Шу ўринда юқорида келти-
рилган “биргина” сон – 42 миллионни, жумладан, 538
000 дан ортиқ юртдошимизни эслаб, уларни ҳам она
тухханими, саволини ўртага ташласак. Бундан ташқа-
ри, урушга кетиб, на ўлиги, на дараги бор 158 000 дан
кўпроқ ватандошимизнинг ҳам онаси бормиди, деб
сўрасак... Сўнг ўйласак, кўз опдимизга келтирсак, ўрин-
лаоига ўзимизни кўйиб кўясак.

[Gazetani yuklab olish \(.pdf 3.48 mb\)](#)